

Uzasadnienie

do projektu Planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Chojnów na lata 2018 – 2027 w związku z art. 42 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko

Przy sporządzaniu projektu Planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Chojnów na lata 2018 – 2027 zapewniono społeczeństwu udział w postępowaniu poprzez:

1. Ogłoszenie w dniu 24 sierpnia 2015 r. w Biuletynie Informacji Publicznej (BIP) Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych (RDLP) w Warszawie o planowanym posiedzeniu Komisji Założeń Planu (KZP) w celu ustalenia założeń do projektu Planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Chojnów na lata 2018 – 2027;
2. Rozesłanie zaproszeń na KZP do przedstawicieli urzędów, samorządów, przedsiębiorców leśnych oraz organizacji zainteresowanych gospodarką leśną i ochroną przyrody w lasach nadleśnictwa;
3. Ogłoszenie w dniu 12 października 2015 r. w Biuletynie Informacji Publicznej (BIP) Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych (RDLP) w Warszawie o możliwości składania uwag do protokołu z KZP;
4. Podanie do publicznej wiadomości w BIP RDLP i lokalnej prasie informacji o:
 - a) przystąpieniu do opracowania projektu planu ul.,
 - b) możliwościach zapoznania się z „Załoženiami do sporządzenia projektu planu ul.” oraz o miejscu ich wyłożenia do wglądu,
 - c) sposobie i miejscu składania uwag i wniosków, wskazując jednocześnie termin ich składania,
 - d) właściwości dyrektora RDLP do rozpatrywania uwag i wniosków;
5. Ogłoszenie w dniu 12 stycznia 2018 r. w BIP RDLP w Warszawie o planowanym posiedzeniu Narady Techniczno-Gospodarczej (NTG) w celu sformułowania projektu Planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Chojnów na lata 2018 – 2027 oraz akceptacji prognozy oddziaływania tego planu na środowisko;
6. Rozesłanie zaproszeń na NTG do przedstawicieli urzędów, samorządów, przedsiębiorców leśnych oraz organizacji zainteresowanych gospodarką leśną i ochroną przyrody w lasach nadleśnictwa;
7. Ogłoszenie w dniu 7 marca 2018 r. w BIP RDLP w Warszawie o możliwości zapoznania się z protokołem z posiedzenia Narady Techniczno – Gospodarczej oraz z oceną gospodarki leśnej za okres obowiązywania poprzedniego planu urządzenia lasu;
8. Ogłoszenie w dniu 9 marca 2018 r. w BIP RDLP o możliwości zapoznania się z projektem Planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Chojnów na lata 2018 – 2027 wraz z prognozą oddziaływania na środowisko;
9. Zamieszczenie w lokalnej prasie ogłoszenia o możliwości zapoznania się z projektem Planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Chojnów na lata 2018 – 2027 wraz z prognozą oddziaływania tego planu na środowisko, w siedzibie Nadleśnictwa, w terminie 21 dni od dnia ukazania się ogłoszenia.
10. Ogłoszenie w dniu 12 kwietnia 2018 r. w BIP RDLP o planowanym terminie Komisji Projektu Planu (KPP) mającej charakter debaty publicznej w sprawie „Projektu planu urządzenia lasu” oraz „Prognozy oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i obszary Natura 2000”, której podstawowym zadaniem jest omówienie zgłoszonych opinii, uwag i wniosków

11. Ogłoszenie w dniu 12 kwietnia 2018 r. w BIP RDLP o przedłużeniu terminu zakończenia okresu konsultacji społecznych;
12. Rozesłanie zaproszeń na KPP do przedstawicieli urzędów, samorządów, przedsiębiorców leśnych oraz organizacji zainteresowanych gospodarką leśną i ochroną przyrody w lasach nadleśnictwa;
13. Ogłoszenie w dniu 27 kwietnia 2018 r. w BIP RDLP o kolejnym przedłużeniu terminu zakończenia okresu konsultacji społecznych.

Informacja o uwagach i wnioskach zgłoszonych w związku z udziałem społeczeństwa

Informacja, o tym w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa, znajduje się w protokole z posiedzenia Komisji Projektu Planu (KPP) z dnia 25 maja 2018 r., zamieszczonym na str. 289 Opisu ogólnego (Elaboratu) Planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Chojnów na lata 2018 – 2027.

Z upoważnienia
Dyrektora Regionalnej Dyrekcji
Lasów Państwowych w Warszawie
zastępca dyrektora ds. gospodarki leśnej
mgr inż. Waldemar Magiera

Podsumowanie

projektu Planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Chojnów na lata 2018 – 2027,

na podstawie art. 55 pkt 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (zwanej dalej ustawą)

1) Ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko

Przy sporządzaniu Prognozy zastosowano głównie metody analiz przestrzennych polegające na analizie danych zamieszczonych w projekcie Planu, a w szczególności w opisach taksacyjnych, bazach danych i na mapowych warstwach numerycznych. Dane o występowaniu gatunków uzyskano z nadleśnictwa (inwentaryzacje przyrodnicze w LP), SDF Obszarów Natura 2000, planu ochrony rezerwatu, projektu planu ochrony parku krajobrazowego, obserwacji podczas prac terenowych oraz innych opracowań. Ocenę wyników analiz oparto głównie na wiedzy eksperckiej oraz informacjach zawartych w stosownych publikacjach naukowych. Przyjęto zasadę, że prezentacja wyników analiz ma formę macierzy.

Projekt Planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Chojnów zawiera treści zawarte w Ustawie o Lasach i stosownym Rozporządzeniu Ministra, a uszczegółowione w Instrukcji Urządzania Lasu. Składa się z elaboratu, programu ochrony przyrody, wykazów szczegółowych oraz map o różnej skali i treści.

Główne cele planowania urządzeniowego lasu zawarte są w Instrukcji urządzenia lasu. W Nadleśnictwie Chojnów głównym celem zapisanym w projekcie Planu jest prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej: „Trwale zrównoważona gospodarka leśna to, wg ustawy o lasach, gospodarka zmierzająca do wykorzystania lasów w sposób zapewniający trwałe zachowanie ich bogactwa biologicznego, wysokiej produktywności oraz potencjału regeneracyjnego i zdolności do wypełniania teraz i w przyszłości wszystkich ważnych funkcji ochronnych, gospodarczych i socjalnych, bez szkody dla innych ekosystemów”.

Do głównych celów ochrony środowiska, w zakresie objętym projektem Planu (czyli w zakresie prowadzenia gospodarki leśnej), ustalonych na różnych szczeblach, należy spełnianie wymogów określonych w ustawie o ochronie przyrody, dyrektywach unijnych, konwencjach, programach i politykach.

Nadleśnictwo Chojnów obejmuje powierzchnię 10.401,16 ha gruntów Skarbu Państwa, w tym 9.864,62 ha powierzchni leśnej zalesionej i niezalesionej. Powierzchnia terytorialnego zasięgu nadleśnictwa wynosi 1.442,46 km². Nadleśnictwo położone jest w centralnej części województwa mazowieckiego, na południe od Warszawy i swym zasięgiem obejmuje teren pięciu powiatów: grodziskiego (gminy: Grodzisk, Milanówek, Podkowa Leśna), grójeckiego (gmina Warka), piaseczyńskiego (gminy: Góra Kalwaria, Konstancin-Jeziorna, Lesznowola, Piaseczno, Prażmów, Tarczyn), pruszkowskiego

(gminy: Brwinów, Michałowice, Nadarzyn, Piastów, Pruszków, Raszyn), warszawskiego zachodniego (gminy: Błonie, Kampinos, Leszno, Ożarów Mazowiecki) oraz stołecznego miasta Warszawy.

Na gruntach Nadleśnictwa Chojnów znajduje się 13 rezerwatów przyrody, 1 obszar (OZW) Natura 2000, 2 parki krajobrazowe (jeden z otuliną), 2 obszary chronionego krajobrazu, 1 Zespół przyrodniczo-krajobrazowy, 2 strefy ochronne (gniazdo bociana czarnego i bielika), 36 pomników przyrody, a jedno wydzielenie (0,59 ha) znajduje się w otulinie Kampinoskiego Parku Narodowego. Stwierdzono też występowanie ponad 250 chronionych gatunków (3 grzyby, 10 porostów, 52 rośliny naczyniowe i około 200 gatunków zwierząt) oraz 6 chronionych siedlisk przyrodniczych (3 leśnych i 3 nieleśne).

Nie stwierdzono, aby działania zapisane w projekcie Planu mogły znacząco negatywnie wpływać na cele ochrony którejkolwiek z wyżej wymienionych form ochrony przyrody, chronione gatunki zwierząt i roślin, ani chronione siedliska.

W ramach oddziaływania ustaleń Planu na środowisko przeanalizowano również:

- Oddziaływanie na ludzi. Stwierdzono brak negatywnego oddziaływania zapisów projektu Planu na ludzi;
- Oddziaływanie na różnorodność biologiczną na 3 poziomach: genetycznym, gatunkowym i ekosystemowym. Nie stwierdzono, by zapisy projektu Planu mogły znacząco negatywnie oddziaływać na różnorodność biologiczną;
- Oddziaływanie na wodę – ustalenia projektu Planu nie wpływają negatywnie na wody znajdujące się na terenie nadleśnictwa;
- Oddziaływanie na powietrze – nie stwierdzono negatywnego wpływu zapisów projektu Planu na powietrze atmosferyczne;
- Oddziaływanie na powierzchnię ziemi – nie stwierdzono, aby zapisy projektu Planu negatywnie wpływały na powierzchnię ziemi;
- Oddziaływanie na krajobraz – postrzeganie krajobrazu jest rzeczą bardzo subiektywną, dlatego większość zmian w środowisku, jakie powstają w efekcie realizacji projektu Planu może być oceniana w różny sposób. Dlatego ustalono, że oddziaływanie projektu Planu na krajobraz jest neutralne;
- Oddziaływanie na klimat – oceniono, że Plan oddziałuje znacząco pozytywnie na klimat ze względu na kształtowanie ekosystemu leśnego (zapewnia jego trwałość), który w widoczny sposób wpływa na łagodzenie warunków klimatycznych, oraz ze względu na to, iż powiększanie się zasobów drzewnych zwiększa asymilację dwutlenku węgla z atmosfery.
- Oddziaływanie na zasoby naturalne – głównym celem planowania urządzeniowego jest zapewnienie trwałości i ciągłości użytkowania zasobów przyrodniczych, głównie odnawialnego surowca, jakim jest drewno. Realizacja projektu Planu zapewnia zachowanie zasobów drzewnych, a więc wpływ Planu jest w tym aspekcie pozytywny;
- Oddziaływanie na zabytki i dobra kultury materialnej – nie stwierdzono negatywnego oddziaływania.

Hipotetyczny brak realizacji projektu Planu mógłby nieść za sobą skutki społeczne, ekonomiczne i przyrodnicze. Sporządzanie projektu Planu jest wymogiem ustawowym, z którego nie można zrezygnować. Brak realizacji projektu Planu mogłoby spowodować

niekontrolowane użytkowanie zasobów drzewnych, opóźnienie w procesach przebudowy drzewostanów, ekspansję gatunków obcych, zanikanie cennych siedlisk antropogenicznych (łąki, pastwiska) i specyficznych nisz ekologicznych oraz ograniczenie dostaw na rynek cennego surowca odnawialnego, jakim jest drewno.

Po przeanalizowaniu zapisów zawartych w projekcie Planu uznano, że projekt Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Chojnów nie wpływa znacząco negatywnie na środowisko, w tym również na cele ochrony i integralność obszarów Natura 2000. Projekt ten uwzględnia potrzeby ochrony przyrody, a realizacja jego zapisów wpłynie pozytywnie na stan środowiska na obszarze objętym opracowaniem – szczególnie dotyczy to zabiegów związanych z przebudową drzewostanów. W projekcie Planu nie przewidziano realizacji żadnych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, wymienionych w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. Zdecydowanie negatywne skutki miałyby odstępianie od realizacji projektu Planu i zaniechanie wykonania przewidzianych w nim działań.

2) Opinie właściwych organów, o których mowa w art. 57 i 58 ustawy

Projekt Planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Chojnów na lata 2018 – 2027 uzyskał pozytywne opinie: Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Warszawie z dnia 25 kwietnia 2018 r. znak: ZS.9022.637.2018PA oraz Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 7 maja 2018 r. znak: WOOS-III.410.228.2018.JD.

3) Zgłoszone uwagi i wnioski

Informacje dotyczące zgłoszonych uwag i wniosków zostały zawarte w protokole z posiedzenia Komisji Projektu Planu (KPP) z dnia 25 maja 2018 r., zamieszczonym na str. 289 Opisu ogólnego (Elaboratu) Planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Chojnów na lata 2018 – 2027.

4) Wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone

Ze względu na położenie Nadleśnictwa Chojnów w znacznym oddaleniu od granicy państwa oraz charakter ocenianego dokumentu, nie stwierdza się możliwości wystąpienia negatywnego transgranicznego oddziaływania projektu Planu na środowisko.

5) Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu

Przyjęto następujący zakres monitoringu skutków realizacji postanowień Planu na środowisko:

1. Monitoring znanych stanowisk chronionych gatunków roślin i grzybów oraz określenie ich stanu. Monitoring wykonuje nadleśnictwo poprzez kontrolę terenową znanych i nowo odnalezionych stanowisk gatunków minimum raz na 5 lat (pierwszy monitoring powinien odbyć się w ciągu 2 lat od zatwierdzenia Planu urządzenia lasu). Monitoring nie obejmuje gatunków występujących w rezerwatach przyrody, dla których nie ustanowiono planów ochrony.
2. Nadleśnictwo obligatoryjnie, przeprowadza kontrolę pod kątem występowania wszystkich gatunków podlegających ochronie w tych wydzieleniach, w których mają być wykonywane zabiegi gospodarcze. Kontrolę wykonuje się przed wykonaniem zabiegu, a w przypadku stwierdzenia występowania gatunków objętych ochroną gatunkową również rok po wykonaniu zabiegu gospodarczego. Kontrola wykonana rok po zakończeniu zabiegu ma na celu określenie czy dany gatunek nadal występuje.

Na koniec obowiązywania planu urządzenia lasu:

1. Analiza zmian struktury wiekowej i gatunkowej drzewostanów nadleśnictwa dla siedlisk przyrodniczych wymienionych w załączniku nr 1 dyrektywy siedliskowej, występujących na gruntach nadleśnictwa.
2. Przeprowadzenie analizy zastosowania zaleceń projektu Planu (formy rębni, projektowane składy upraw, zalecenia wynikające z Programu Ochrony Przyrody).
3. Wykonanie zestawienia (i porównania zmian) bogactwa gatunków chronionych (mierzonego liczbą stanowisk) z uwzględnieniem wyników monitoringu prowadzonego przez nadleśnictwo.

Monitoring skutków realizacji planu urządzenia lasu zaleca się prowadzić w ramach kontroli Nadleśnictwa oraz służb RDLP, a także z wykorzystaniem wyników kontroli problemowych z zakresu ochrony przyrody. Raport z monitoringu, o którym mowa wyżej stanowi część protokołu z Narady Techniczno-Gospodarczej. Podstawą do sporządzenia raportu są wyniki z analizy gospodarki przeszłej w Nadleśnictwie, przeprowadzonych kontroli kompleksowych lub problemowych z zakresu ochrony przyrody, dane z bieżącej taksacji stanu lasu oraz stanu lasu na początku obowiązywania Planu, w tym dane z aktualizowanego Programu ochrony przyrody. Informowanie o wynikach monitoringu odbywa się poprzez zamieszczenie protokołów z NTG na stronach BIP Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Warszawie.

6) Uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych

Analizę rozwiązań alternatywnych i wybór najkorzystniejszego wariantu przeprowadzono podczas całego procesu planistycznego. Wariantowanie terminowe i technologiczne było rozpatrywane głównie na etapie tworzenia zapisów w programie ochrony przyrody, natomiast wariantowanie lokalizacyjne – na etapie tworzenia planów cięć rębnych i przedrębnych. Wybór najodpowiedniejszych sposobów

zagospodarowania i innych elementów projektu Planu odbywał się podczas spotkania Komisji Założeń Planu oraz spotkań wykonawcy z przedstawicielami Nadleśnictwa Chojnów. Ostateczne ustalenia zostały podjęte na Naradzie Techniczno-Gospodarczej. W KZP i na NTG biorą udział również przedstawiciele społeczeństwa, Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska oraz organizacji pozarządowych. Wariantowanie terminowe i technologiczne było rozpatrywane głównie na etapie tworzenia zapisów w Programie ochrony przyrody, natomiast wariantowanie lokalizacyjne – na etapie tworzenia planów cięć rębnych i przedrębnych.

W procesie tworzenia projektu Planu dokonano analizy wariantów alternatywnych, czego efektem jest kształt zapisów zapewniający realizację założonych celów przy minimalizacji skutków negatywnych.

Sporządzanie projektu Planu podlega wariantowaniu już na etapie ustalania wytycznych do wykonania prac urzędniowych. Polega to na wyborze, dla ustalonych siedliskowych typów lasu, sposobów zagospodarowania, składów gatunkowych upraw, gospodarczych typów drzewostanów. Wybór ten został dokonany na etapie komisji założeń planu (KZP) w procesie dyskusji, której wyniki zostały zapisane w protokole z KZP.

Kolejnym sposobem wariantowania było ustalanie rozmiaru użytkowania i sporządzenie planu cięć. Przyjęto dominujące cele i funkcje w każdym drzewostanie oraz zaproponowano odpowiednie postępowanie gospodarcze, uwzględniające m.in. ustalenia z KZP, o których wspomniano wcześniej. Kolejne przybliżenia i wybory wariantów planu cięć doprowadziły ostatecznie do uzyskania takiej wersji planu cięć, która w sposób optymalny uwzględnia wymogi gospodarki leśnej, środowiska przyrodniczego oraz zainteresowanych grup społecznych, w odniesieniu do ustalonych funkcji lasu i celów Planu. Użytki rębne zaprojektowano w ramach gospodarstw dla poszczególnych obrębów leśnych. W celu osiągnięcia pożądaných docelowych typów gospodarczych drzewostanów na poszczególnych typach siedliskowych lasu oraz dla zapewnienia najkorzystniejszych warunków wzrostu i rozwoju zrealizowanych odnowień zastosowano sposoby użytkowania i rodzaje rębni w oparciu o ustalenia KZP i „Zasady hodowli lasu”.

Wariantowanie Planu pod względem terminów wykonania zadań gospodarczych zastosowano jedynie w ograniczony sposób, ponieważ planowanie urzędniowe w swoich zasadach nie uwzględnia potrzeby planowania terminów wykonywania poszczególnych zabiegów gospodarczych zarówno w ramach roku jak i w ramach dziesięciolecia. Jednakże zasada przezorności nakazuje upewnienie się, czy nie zachodzą przesłanki, że ustalenia projektu Planu mogą wpłynąć negatywnie na środowisko. Wykonanie pewnych zabiegów w nieodpowiedniej porze może powodować negatywny wpływ na przedmioty ochrony, dlatego przyjęto zasadę, że w Planie zamieszcza się ogólne wskazania dotyczące optymalnego terminu wykonania cięć, nie przyporządkowując tego terminu do konkretnej pozycji w planie cięć, ale jako ogólne zalecenia zamieszczone w Programie ochrony przyrody. Zalecenia te zapisane są w

odniesieniu do grup wydzielen, dla których stwierdzono taką potrzebę (np. ochrona wokół miejsc gniazdowania gatunków strefowych itp.).

Zasadnicze wariantowanie projektu Planu pod kątem wymagań ochrony środowiska przeprowadzone zostało na etapie tworzenia Programu ochrony przyrody, w którym zamieszczono szczegółowy opis obiektów cennych przyrodniczo i kulturowo występujących na terenie Nadleśnictwa oraz propozycje dotyczące modyfikacji zabiegów gospodarczych, które mogą wpłynąć negatywnie na te obiekty. Modyfikacje i zalecenie te zostały opisane przy omawianiu poszczególnych typów obiektów. Są to m.in. sposoby wariantowania technicznego, polegające np. na stosowaniu odpowiednich sposobów przygotowania gleby, modyfikacji terminu wykonania zabiegu itp.

Z upoważnienia
Dyrektora Regionalnej Dyrekcji
Lasów Państwowych w Warszawie
zastępcą dyrektora ds. gospodarki leśnej

mgr inż. Waldemar Magiera